

WYBÓR

GÓRALSKICH ŻARTÓW, ZAGADEK, PRZYMÓW
I SWYWOŁNYCH PIEŚNICEK

Sporządził - Jan Gutt - Mostowy

Wrocław - luty - 2003 r.

Wydanie drugie - uzupełnione

GÓRALSKIE ŻARTY

1. Kapelus

W karcmie przy piwie siedzi dwók Zokopianów, starszy i młody.

- Ujku - osotoł sie młody - na moim kapelusie siedzicie!
- A co ? Idzies juz ?

2. Kumotrzy

Pojechali kumotrzy do obdolnego kościoła okrzcić dwie dziwcywnki, co sie z przespanio narodziły. W downyk casak takim dzieciom som plebon dawoł imiona, toz to jak sie kumotrzy wróciyli kozdy nopiyrwyj sie ik o to pytoł. Ale im tote imiona het z głów wyleciały, bo były nojinakse. Nareście kumoter radzi, ze to było jakosi tak jakieby opolony kóniec gonta. Kumoska wartko przykwołyła i dopiyro na drugi dziyń matka sie na plebaniji dowiedziála, ze dziwcywnki majom imiona Apolonia i Kunekunda.

3. Cosi

Na plebanijom przysła dziwcyka z dzieckem do krztu.

- A ociec dziecka to fto ? - pyto sie plebon
- Cy jo wiyw ?
- To nie wiyw, ty niecnoto, z kim jeś sie przespała ?
- Ze dyć wlazło cosi oknem do kómory ka śpiem, legło małowiela przw mnie i posło. Ciwmno było, nie jek nie widziála

4. Na kogo podany

Nareście uciehło w izbie i teściowo przysła do sopy ka Józek siedziot mało co zywyy.

- Mozes juz iść do izby, mos syna!
- O! Kwała Bogu ! A na kogo, na kogo podany ?
- Coz Ci bede godała i tak go nie znos.

5. Siodło

- Pokwołony ! Przyselek ku wom, krzesny, cybyście mi nie pozycyli siodła, bo mom być za pytaca.

- Siodła? Pocekuj, chłopce, pomysłem.

Po kwili :

- To jakoz bedzie krzesnyojce? Pozycycie mi tego siodła?
- Myślę nad tym. Myślę, fto by ci to siodło móg pozycycć.

6. Zwada

- Coście sie wcora wiecór z tym taksiorzem telo doganiali?
- Ze dyć, skurcybyk, fciol, cobyk mu zapłacił co mnie przywióz ze Zokopanego a jo przecie syćkie dudki przepiyl !

7. Przy potocku

- Maryś, przyjdź bez potócek i pód ku mnie.
- No... cobyś mi zaś dokucol tak jak wcora.
- Nie bede ci dziś dokucol - Maryś.
- No to po co pódę?

8. Ka pódóm ?

Chałupina była marno, dzieci kupa, ale nojstarso Kasia urosła na pikne dziywce. Trza było pomyśleć o jyj wydaniu. Zawse byłoby lzyj.

- Nie jedyn to by sie nawet przyzynił - godali ludzie - ale ka dziady pódóm ?

9. O pólnocy

Józek sie wrócił do chałupy późno i telo domyncony, ze odrazu lóg na pościyl i drzymnon. Jego ślubno sjanya mu kырce, zgaszyła lampe i legła koło niego. Józek pocuł jako sie do niego przycisła.

- Co fces, babo ? Cemu spać nie dajes ?
- Józuś - zasusciało cicho - chłopu sie mi fce...
- Cyś ty, babo, zdziwiała? A skond jo ci teraz o pólnocy chłopu wezne ?!

10. Profanacyjo

Sła wyciecka na Hole Gąsienicowom, wiód ik góról - przewodnik. Naroz syćka stanyni bo na śródku ślaku fłosi se zdrowo ulzył. Zacyno sie deliberowanie fto to śmiol tak zbesceścić świyntość i powoge Tatr. Panie godały, ze to musiol być chłop. panowie zaś zwałoweli na jakomeś babe. Naraćcio odwołali sie do osundu przewodnika. Tyn sie uwoźnie tyj profanacyji przypatrzyl i ozesondzyl tak:

- Po piyrse, to był chłop.
- Po drugie temu chłop, ze na pyńdź przed tym co tu lezy jest mokry ślad.
- A po trzecie, to jo se tu wcora ulzył, kie jek sie wracol z Holi.

11. Spowlydź

Franek sie przyznol na spowiedzi, ze narusyl soste przykozanie. Spowiednik sie go pyto kielo razy?

- Przeboccie, jegomość, ale jo sie tu przysel wysluchać a nie kwolić.

12. Dziod

Rokami całemi chodził po prośbie Wladek z Białki. Roz posła wieść, ze go przejechało auto.

- Wladek - zdziwyl sie jedyn - kie go uwidziol - to ty zyjes ? A godali, ze cie na Bukowinie auto zabiyło !
- E, to nie mnie, ba jakiegosi dziada - wyjaśnił Wladek.

13. Hipotyka

- Kaście co uzalawiol
- Ozpatrzowolek nipotyke mojjj ciotki .
- I jakom-ze mo?
- Skoda godac, nie bylo na co patrzyc, bar-z zapaskudzono.

14. Po co sie pchol?

Seł chlop od Poronina ku Homru.

- Kaście ta uchodzyl ? - zatrzymala go baba.
- Bylek w kościele.
- Ze dyć dziś nie niedziela.
- No tak, ale odprawiali i ksiondz godol jako Zydowiny Pana Jezusa w piywnicy zaparli.
- Co wy powiyecie ?! To Mu malo bylo co go lónskiego roku dopuckali, ze sie i tego roku do nik pchol ?!

15. W dródze na jarmak

Zoska : - Józus !

Józek : -Ze co ?

Zoska : - Ze dyć idziemy bez las.

Józek : - To co z tego ?

Zoska : - Bo sie bojem, cobys mi jakiyj krzywdy nie zrobil.

Józek : - Głupios ? Nie widzisz, ze wiecdm cieie na powrozcie ?

Zoska : - To co z tego? Zawse mozes cieie uwionzac u krzoka.

16. Nie bez potrzeby

Stary zbójnik umirol, przysel plebon coby go wysluchać. Grzyśnik sie rzetelnie wyspowiadal, ale ksiyndzu jakby cosi chybialo.

- Nic nie godos, zes ludzi zabijol - przybocyl staremu.
- To prowda - zbójnik na to - ale nigda bez potrzeby!.

17. W muzeum

Wyciecka Podholon zwiydzala muzeum w Krakowie.Wlezi do sali, ka byty rzezyby róznyk slawnyk ludzi.

- To jest Dante - pokozol przewodnik na popiersie.
- Józek, ftory nikomu nie wierzyl na slowo, przyblizyl sie do rzezyby i popukol w niom zgiyntym palcem i godo do tego przewodnika :
- Panie, to nie dynte ino lone!

18. Wyjście

- Tato - pyto sie syn ojca - a ftoryndy z obiysonego cleka wychodzi dusa, kie mo krzton powrozem scisniyntom ?
- Ze dyć, kie ni moze bez krzton, to musi wyjśc kajsi dolem. Ale choć to wyjście nie harasne, to przecie wyjść jakosi musi.

19. Kohut i kucharka

Na odpust przyjechało winyceyl ksiynzy jako plebon myśloł i trza było jesce jednemu kohutowi ulecić leb. Kucharka góni oliare po oborze, ale ka-ta co-ta? Nareście kohut jakby na despekt skocyl na plot i głošno zapiol.

- Pocekaj, ptosku - kucharka na to- bedzies ty piol kie cie lapiem , ino ksiynzom w rzyci !

20. Smutno krowa

- Gospodarzu - zwraca się pani do gazdy - czemu ta wasza krowa ma takie smutne oczy ?
- Cemu ? A kieby tak, nie przymyrrzajyncey, wos co dziyn dojyli a ino roz do roku do kawalera wiedli, to byście tyz wesołyk ocont ni miała.

21. Nie od małego

- Dziadku - pyto sie wynecek - tote wase nogi to wos bolom od małego ?
- Niy, wnucusi, ino od kolon.

22. Jedna czy dwie ?

Urzyndnik z magistratu sprowadzo, cy rzetelnie som jest podane wynajmowane pokoje.

- Napisałiscie tu - godo - ze odnajmujecie jednemu izbe a jo tu widze zajynce dwa pokoje.

- Bo to jest jedna izba - wyjošnio gazda - telo ze przedzielono.

- Tak czy tak, to są dwa pokoje i za dwa trzeba będzie opłacić.

- To jest jedna izba, telo ze przedzielono. Zaroz wom to, panie, objošniem.

Mocie przecie rzyć.

- No, mam i co z tego?

- Jednom, cy dwie ?

- Jednom.

- Ale przedzielonom ! Tak jest i tu, izba jest jedna , telo ze przedzielono.

23. Na delegacji

Wybrali ik na zjazd chodowców owiec do Krakowa. Dali biylety, delegacyje a w Krakowie cekol na nik hotel. Rano mieli jesce troche casu do zjazdu, toz to pošli do košciola co stoł blisko. Przy końcu nobożynstwa ksiondz godo do ludzi:

- Przekazcie sobie znak pokoju.

Frank do Józka - dwajšcia siedym.

Józek do Franka - jo tyz dwajšcia siedym.

24. Oscyndno baba

- Stary ! Ftozego masla fces na moskol, tego zóltego, cy šwiyzego ?

- Syćko mi jedno.

- Bo wiys, to stare moze ci bedzie i šmierdzialo, ale za to mniej moskola zjys.

25. Jako-z mu ?

Lato. Chłop siedzi przy przystanku w grubym kozuchu i grzeje się do słonka. Przysiad się do niego drugi :

- Nie gorąco wam w tym kozuchu ?
- E, niy.
- No to wam zimno ?
- Tyz niy.
- No, to jako wam ?
- Franek z Zo Potoka.

26. Mom

Włoz chłop do sklepu i nie zawar za sobom dźwiryzy.-

- Co to !? - wrzescy sklepowo - dźwiryzy w chałupie ni mocie !?
- Mom, mom - chłop na to - i takom zgage jakoście wy, tyz mom.

27. W nocy

Ozynył się stary chłop z młodom babom. Kie przysło do tego nojwoźnijszego, ón fyy radzi, że musi mu pomóc. Pokozoł co i jak, ale nie długo tyj pomocy było.

- Co ? śpis, że tuc nie robis ?
- Nie śpiem, ino mi rynka zdryntwiała.
- Rynka fyy zdryntwiała ! A cy jo się ozynył z kalikom, cy z babom ?!

28. Ftory śwynty ?

Nie wiedło się Pawłowi od samego rania. To trza było lyce zesyc, to inne koło zalozyć, bo się wybiyrol do lasa po zyrcki. Do tego baba mu piekło robiyla, że do pelednia się nie rusy, jak to baba. W lesie, kie juz zyrcki były na wozie pukla ozwora. To juz było na Pawła za duzo. Siod na pniocku, wzion głowe w rynce i zjyncoł od serca:

- Kruca fuks!! Ftorego to skurcybyka śwyntego dzisiok za mi się tak nie wiedzie?

Moje, cy nie moje ?

Wojtek przysel na plebanijom zapisać narodzone dziecko. Plebon, jakieby się mu cosy przybocyło, pyto się:

- Zaroz, zaroz, Wojtuś ! Ze dyc jo ci dawoł ślub nie wyncył jak styry niedziele temu. Cys pewny, że to dziecko twoje?

- Jakoz, psiokrew, nie moje ? - ozezłościł się Wojtek - A jak kupiem krowe i óna się mi do miesionca ocieli, to cyje ciełe ? Moje. cy nie moje ?.

Ino w komplecie

- Brony jest ? -Pyto sie chlop wchodziny do GS-u.
- Brony są - odpowiada sprzedawca - ale w komplecie z pługiem.
- Pługa mi ie trza - chlop na to i wychodzi.
- Poczekajcie- woła sprzedawca- a może macie jajka do sprzedania ?
- Mieć, mom -chłop na to - ale w komplecie.

31

Ka pogryz ?

- Przyleciała babinka do przychodni z wrzaskiem o pomoc, bo jom pies pogryz.
- Gdzie was ten pies pogryzł? - zainteresował się lekarz.
 - Na Krupówkak, koło poety !.

32

Malorz

- Pon malorz wysel przed chalupę ka sie trefunkem pasła krowa.
- Gospodarzu - zwrócił się do gazdy - pozwolicie mi waszą krowę namalować?
 - E !.. Po co - gazda na to - Ona mi sie widzi (*podoba*) tako jako je jest.

33

Potografijo

Córka pokazuje matce swoją fotografię do legitymacji:

- Patrzajcie , mamo, jak jek nie ładnie wysła.

Młotka obajzala zdienia i goda:

- A jakoz ty fces mieć ładnom potografije, kieś telo - psioekrew - brzycko!?

34

Gazdówka woźnijsjo

Pani sukala nie ino pokoju, ale i spokoju na lato. Kie sie juz z gazdzinom ugodziły co do zapłaty i czego tam jesce, pani sie pyto:

- A dzieci ? Duzo macie dzieci ?
- Ino jedno - odpediała gazdzino - my z moim patrzymy gazdówka a nie figli.

35

Wiysanie

Dozarło Jaškowi zycie do zywyj wontroby, namysłół sie obiysić. Ale ka? W chalupie nijako było robić taki despekt rodzinie, trza było nalyżć ka jakom pasownom gałyńż. Naloz nad potokem, ka woda wymyła płoń. Drzewo było letko skrzywione nad wodom, ale gałyńż widziała sie moeno. Włoz na niom, z pyntłom na syji, uwionzoł snur do gałyńzi, Boze przeboe - wyseptół i skocyl w dół. Ale kónor nie wytrzymał i Jasiiek naloz sie śnim w płani. Ledwo sie wyplontol i ze snura i z gałyńzi, i juz ostatkiem siyl wydropol sie na brzyg. Zly jak syćka diabli zakłon:

- Kruca fuks ! Bez pierońskie wiysanie byłbyk sie utopił !

Ino z kóniecnosci

- Gazdo, a czy Góral zdradza własnã żonę ?
- Nigdy ! Zodnym sposobem ! No, - chyba ze musci.

Sprawiedliwie

- Pisało w gazecie, ze jakisi pon dostał rok hereštu za to, ze z cudzom bababom społ.
- I słuśnie, bo z cudzom babom się nie śpi, ino sie robi to co Pon Bóg przykosoł.

Spowiedź

Na babe przysła ostatnio godzina. Była zima, do tego noc a do kościoła daleko, ale jakoz umiyrać bez spowiedzi. Chłop umyśloł, ze ón zastompi ksiyndza i som jom wyspowiadio. Założył na syje gacie, tak ze mu nogowki z przodku zwisały jak ksiyndzu stuła, siod przy pościyli na stołku, wzion ocydzarke z dziurkami do gorzci i godo : - Jakie mos grzychy, o fłoryk nie wiyam?

- Nie gnijwoj się, Józus!, ale tyn nas nojstarsy to nie twój.
Rusyło w chłopie wonrobe, ale nic. - Co jesce zgrzysyłaś? - się pyto.

- No, ino to - baba na to - ze tyn nas drugi to tyz nie twój.

Tu juz chłop nie strzymoł: - Kruca fuks ! Kieby nie tote świnytosci co ik mom po sobie, to byk cie tak w kufe strzelył. jazby cie zaroz diabli do piekła porwały.

Dogodzynie

Przyznoł się kumoter kumotrowi, w karcmie, ze go włosno baba bije. Zacyni oba deliberowac cem. Nareście kumoter się pyto, tego niescyńśnika :

- A moze jyj nie dogodzos ?

- No - drugi na to - śmiolbyk jyj nie dogodzić. Kie sie mi casem na niyj zdrzymnie, to tak piero sobom, ze na zym zrucic potrefi !

Nojwoźniyjsy jest syns

Drógom bez Uplaz idom na Hole Gonsienicowom przewodnik i pon - do reśty znany poeta. Od pocontku drógi pon objaśniol przewodnikowi jako się pise wiyrsze. Tłomacył mu, ze kozdy wiyrs musi miec rym i sens. Nareście chyciył namowiac przewodnika, coby ón som sprógowol jaki wiyrs ułozyc, moze być nawet krótki. Górol się z pocontku wagowol, nareście śniego bechło:

-Poboškojcie mnie ,panie, w rzyć.

- Ale to nie ma rymu !

- Ale mo syns !.

GÓRALSKIE ZOGODKI

1. W lesie było, liście miało, przysło na wieś - zabucało? (BASY)
2. Drzewo trzescy, baron wrzescy a kón ciognie? (BASY)
3. Lazi po ulicy, na tysionce chustki licy? (GYŃŚ)
4. Ka idzies, krzywo nie prosto? Co tobie do tego kosom golono? Fto tak gwarzy?
(Lonka z rzykom).
5. Zakiela sie ociec narodzi, syn po dachu juz chodzi? (DYM).
6. Ni mo nóg, ni mo ronk a wylazi na dak? (DYM)
7. Wisi a nie trzymie sie? (DYM).
8. Pełno baryłka wina a dziurki w niyj nima? (JOJKO)
9. Pon w cyrwonyj kamiynicy, casem godo, casem milcy? (JYNZYK)
10. Bez cego cłek nie jest? (BEZ IMIYNIO)
11. Lezie, lezie po zelezie, dusy ni mo, duse wiezie? (KOLYJ)
12. Lezie, lezie po zelezie, nońdzie dziurke do niyj wlezie? (KLUC)
13. Cego nojwyncyl na jarmaku? (GODANIO)
14. Stoi przy dródze na jednyj nodze, kozdy mu sie kłanio? (KRZYZ)
15. Malućkie, okrynglućkie, cały świat obleci? (OKO)
16. Stoi jawor na pośrodku, na tym jaworze 12 kónorów, na kozdym kónorze
po śtyry gnozda a w kozdym gnoździe 7 joj? (ROK, MIESIONCE, TYŹNIE,
I DNI)
17. Fto ludzi robi dziadkami i babkami? (WNUKOWIE I WNUCKI)
18. Wesole drzewo wesole śpiywo, kón na baranie ogónem kiwo? (GYŃŚLE)
19. Co wchodzi nopiyrse do zawartego kościoła? (KLUC)
20. Rośnie bez korzynia, kwitnie bez kwiatu, służy całemu światu? (SÔL)
21. Co sie na dachu nigdy nie zedre? (DZIURA)
22. Czym sie ludzie nojwyncyl zdobiom? (IGŁOM)
23. Idzie, idzie a nóg ni mo, bije, bije a ronk ni mo? (ZYGAR)
24. Jakik skoli nojwyncyl w potoku? (MOKRYK)
25. Cego Pon Bóg nie stworzył? (GRZYCHU)
26. Kogo Pon Jezus ni miol? (BRATA)
27. Serce niciane, głowa ognisto a ciało wołowe abo krowie
(ŚWIYCA ŁOJOWO)
28. Fto dbo, to ni mo a fto nie dbo to mo? (PAJYNCYNA)
29. Ftory świynty jest nojtlusciyjsy? (OLYJ ŚWIYNTY)
30. W lesie to było, liście to miało a teraz nosi duse i ciało? (KOLYSKA)
31. Co sie robi samo? (SPARA)
32. Jedno godo-świtoy Boze, drugie radzi - miyrkoj Boze, a trzecie na to: telo mi
w dziyń co i w nocy, bo wse musem wystryżać ocy. (POŚCIYL,
DŹWIYRZE, OKNO)
33. Ftoze żwiyrze widzi jednako do przodku i do zadku? (ŚLEPE)

34. Ftory świynty ni mo piynty ? (*ŚWIYNTY KRZYŻ*)
35. W lesie rycy a pyska ni mo ? (*PIYŁA*)
36. Dwók braci patrzy bez małom górecke a nigdy sie nie uwidzom ? (*OCY*)
37. Śtyry rogi a bez nogi, za to wielgi brzuk ? (*ZOGLÓWEK- poduszka*)
38. Śtyrek wojoków bije do jednego dna a przebić go ni mogom ? (*4 DÓJKI I SKOPIEC*)
39. Śtyry chłopcyska sikajom do jednego copcyska ? (*4 DÓJKI I SKOPIEC*)
40. Jak mo wode, pije wino a jak ni mo wody pije wode ? (*MIYNORZ*)
41. W studni dudni a na wyrchu wre ? (*KIYRNICKA -masełnica*)
42. Choć w soli wre a nigdy nie słone ? (*WARZONE JAJO*)
43. Po bióły skórce gynsiami orze, corne proso sieje a nigdy go nie zbieres ? (*PISMO*)
44. Trzy kónie o jednym ogónie ? (*WIDŁY O TRZÓK ZYMBAK*)
45. Na oborze stoi panek, co mo wyncyl jak sto ranek ? (*PNIOK*)
46. Co hudobny zawse klepie ? (*BIYDE*)
47. Śtyry tyki, dwa patyki, siódmy omiatac. (*KROWA*)
48. Jedyn świynty mo 2 głowy, 2 duse, 2 serca, 4 ocy, 4 nogi i 4 ryncy ? (*ŚWIYNTY STAN MAŁZYŃSKI*)
49. Do jakik becek nie dolejes wina ? (*DO PEŁNYK*)
50. Cy pourodzoz z ciekem co śniego dusa wysła ? (*TAK, Z MATKOM CO URODZIYŁA DZIECKO*)
51. Po co wrona leci do lasa ? (*PO TO SAMO CO DO WSI - JEŚĆ*)
52. Kielo gontów trza na dobry dak ? (*NIC NIE TRZA KIE JE DOBRY, ZNACY CAŁY*)
53. Co chłop nopiyrwyj powiy kie wjedzie do lasa? (*POWIY: Prrrr, COBY KÓNIE STANYNY*)
54. Co sie stanie z wronom, kie skóncy siedem roków ? (*OBRÓCI SIE JIJ NA ÓSMY*)
55. Jako kowol kuje kónia ? (*TAK SAMO JAK KOBYŁE*)
56. We ftorym miesioncu ludzie zjedzom nojmniyj ,choć bez postu ? (*W LUTYM, BO NOJKRÓTSY*)
57. Ftory świynty mo trzy ucha ? (*ŚWIYNTY FLORYJON - DWA WŁOSNE I TRZECIE UPUTNIE -u wiadra na wode*)
58. Dwa syny, dwa ojce, zabiyli trzy zajonce i kodyzi niós po jednym. Cy to mozebne ? (*TAK, BO TO BYLI DZLADEK, OCIEC I SYN*)
59. Cy krowa do wyncyl mlyka jak skopiec ? (*ZAWSE WIYNCYL, BO SKOPIEC NIE DAJE MLYKA*)
60. Kielo jest śliwek na śliwce ? (*TELO SAMO CO OGONKÓW*)
61. Od ftoryk owiec jest wyncyl mlyka, bióły cy cornyk ? (*OD TYK. FTORYK JEST WIYNCYL*)
62. Corniućkie, malućkie a wielgom kłode rusy ? (*PCHŁA*)
63. Jedzie, jedzie na zelezie, dusy ni mo duse wiezie ? (*CHŁOP NA PODKUTYM KONIU*)

64. Las bieje, woda sie leje, muzyka gro a syćkik w dóma ni ma ?
(*STAROŚĆ*)
65. Stoi panna w oknie, ogónek jyj moknie ? (*IGŁA Z NITKOM*)
66. Štyrók braci fórt sie góni a nigdy sie nie dogóniom ? (*KOLA U WOZU*)
67. Zielone a nie trowa, ogón mo a nie krowa ? (*CEBULA*)
68. Nie jy, nie pije a na dwie kupy (przeboccie) sro ? (*PIYLA*)
69. Brzuk do brzucha, sierść do sierści, miyndzy nimi kolek wiyrci ?
(*DWA KÓNIE i DYSEL*)
70. Pod jaki krzok chowo sie zajonc kie dysc leje ? (*POD MOKRY*).

OBJOŠNIYNIO DO NIEFTORYK ZOGODEK

- Do - 2 i 18 - Baron i na baranie oznoco struny robione z baranik jelit.
- Do - 28 - Fto dbo o porzondek w chałupie, pajyncyny ni mo, fto nie
nie dbo to jom mo wsyndyl.
- Do - 32 - miyrkoj = zmiyrzchoj.
- Do - 40 - Jak jest woda na kole i młyn "idzie", to młynorz zarobi
na wino a jak wody na kole ni ma i młyn"stoi", to trza pić wode.
- Do - 46 - hudobny = biydny
- Do - 64 - las= włosy, woda sie leje = trudności urologiczne,
w miechak = w płucak
- Do - 65 - downo baby wbijały igle z nitkom do romy okna
coby sie nie straciyla, bo była jedna.

/wybór/

1. Na całym dziury nie sukroj.
2. Z ładnyj miski biyda sie najeść, kie je prózno.
3. Pojednemu motyka goli, drugiemu i brzytwa nie fce.
4. Kozdy ptok gaigon, co swoje gniazdo paskudzi.
5. Tyn, co nie opatrzy a kupi, to je do śmierzci głupi.
6. Jaki jeś kij wzion, takim sie podpiyroj.
7. Fto ze strachu umiyro, temu bǫdzinami dzwoniom.
8. Komu sie nie lyni, temu sie zielyni.
9. Pies sie chyci i psiny, kie nima baraniny.
10. Kie za dudek zapaścisz głodu do brzucha, to go pote i trzoma nie wyzynies.
11. Zawdy Pombóg złoncy powolnego z roncym.
12. Ślepemu wystarczyłoby jedno oko.
13. Fto nosi torbe, tego pote torba niesie.
14. Byłbyś prawie po śmierć chodzić.
15. Nie stuka do sceci nasrać, ale stuka śniyj wylizać.
16. Miyj nadzieje w Bogu, ale w torbie syr.
17. Dobrego i karcma nie zepsuje, złego i kościół nie naprawi.
18. Włosno kwoła w proggu stoła, dalyj nie sła bo sie boła.
19. Uparty, jak rzyć na sranie.
20. Pcho sie jak kosula do rzyci.
21. Lepiyj z brzyćkim pod pierzynom, jako z ładnym pod jedlinom.
22. Pырso wina darowano, drugo odpuscano, trzecio bito.
23. U wdowy chlyb gotowy, ale serce zakaliste.
24. Co komu miyle, moze być i na poły zgniyle.
25. Fto sie nie obziyro na zadnie koła, źle wygazduje.
26. Nie miysoj sie z płowami, bo cie świnnie zjedzom.
27. Co i po hónorze, kie pusto w kómorze.
28. Lepiyj starego dźwigać, jak młodego ścigać.
29. Biyda mo nogi a chlyb mo rogi.
30. Skompy mo pełne konty, a scodry mo puste torby.
31. Fto robi posmycki /kradnie/, tyn traci ónycki.
32. Nie za nos świat nastoż, nie za nos sie skóńcy.
33. Choćbyś siedzioł w zelezie, to cie Pombóg nalezie.
34. Nie tego ptoški co o nik wiy, ino tego co ik zjy.
35. Bez ludzi do ludzi, bez śwyntyk do nieba.

FRYWOLNE PIEŚNICKI

1. Nie ozmysłoj, ciekuj, o jutrzyjsym wieku
Bydź rod ze se zyjes i gorzołke pijes.
 2. Grajom ci mi, grajom, choć mnie tu nie znajom.
I choć dudków ni mom, to mi pocekajom.
3. Kielusek - bracisek, kwaterecka- siostra,
Roneka, przyjociółka go gymby doniesła.
 4. Po coż wy pijoki do nieba iść fcecie?
Gorzołki tam ni ma, co tam pić bedziecie ?
5. Weronika z Grónia przepiyla mi kónia,
A jo jom urzondziyl - przepiylek jyj kondziel.
 6. Bozicku, Bozicku, dejze mi żonecku,
Coby mnie wodziyla z karcmy do dómecku.
7. Ale tyz to byda z dwoma frejrykami:
Jedna pod okiynkem, drugo pode drzwiami.
 8. Synkorecka nasa stoi u synkfasa
Oblała fartusek do samego pasa.
9. Dobre było piwko, dobre było z miodem,
Ległak se na kwilke pod ksiynzym ogrodem.
 10. Poklep kose, poklep, kosisko se poprow,
Pódziemy se kosić u dziwywny potrow.
11. Za wodom, za wodom, ale nie za totom,
Mom jo se dziwyweyne co mo całom złotom.
 12. Sobkowa polana daje duzo siana,
Jesce wyńcyl daje dziwyweyna kochana.
13. Sie powydawały, ftore małe miały,
Ftore jako kiyrpiec, musom same ciyrpiec.
 14. Małina, jeżyna, dziurawo pierżyna,
Całom noc nie spali, bo dziury sukali.
15. Przdyż w kómore rano, kie w okiynku siano,
Kie w okiynku słoma, to matula w dóma.
 15. Dolina, dolina miyndzy wyrsyckami,
Łapiylak złodzieja miyndzy kolanami.
17. Byda, byda Janickowi, ni mo co dać kónickowi,
Jesce wyńkso staryj dziwywe, fciałaby dać a nik nie fce.
 18. Nie bede jo winka piyla, bo by mi sie moze gziyla,
Napijem sie gorzołeczki, stuli mi sie do kupecki.
19. Dałabyk ci dała, co byk dać ni miała,
Dyc jek od malučka dło tobie trzymala.
 20. Majom cosi, baby, majom syćkie razem,
Co nos ku nim ciongnie jakieby powrozem.
21. Wysło dziwywe na grabine, pokozalo ociupine,
Jo pomyśl, ze to dusa, uchylylek kapelusa
 22. Tako sie mi podobo, co syrokie krzyze mo,
A nie takie fifidło, co mo rzytke jak sydło.

"Ciek zyje sobie samemu na sprzeczność.

Niby Grecy nazywali to *diialektykom*. Tyż piyknie.

Dialektyke mozes uwidzieć gołym okiem, kie Jasiek,

Władek i Józek som jest przynapici... Kie sie Jasiek

przynapije, to go gorzółka ciągnie w dół. Kie sie

Władek przynapije, to gorzółka ciągnie go na bok.

A Józka zaś gorzółka ciągnie do zadku. Kie sie nojdóm

syéka pijani, to sie pooblapijom i trzymajom sie wroz.

Tak se idom. I choć kozdy z osobna ni moze sie na nogach

utrzymać, to razem sie trzymajom. I to sie nazywo

"pojednanie w sprzeczności".

(Historia Filozofii po góralsku ks. Józefa Tischnera - str.20)

NAD TATRAMI
skontekco zachodzi!

Włodzisław Banasik

